No. 24. 14 Junij **DERDE JAARGANG.**

SUMATRA-COURANT

NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

HOOFD-BUREAU te *Padang* bij *van Zadelhoff & Fabritius*. Te *Batavia* bij *H. M. van Dorp*.

Prijs per halfjaar voor PADANG . . . *f* 7.50.
„ „ „ „ SUMATRA . . „ 10.00.
„ „ „ „ JAVA . . . . „ 12.50.
„ „ „ „ NEDERLAND „ 15.00.

Deze Courant verschijnt elke week, des *ZATURDAGS* voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is *f* 1.— voor 10 woorden
Bij herhaling betaalt men de helft.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Brieven franco.

Bij dit nummer behoort een BIJVOEGSEL.

Aan de lezers van dit blad!

Wij komen tot U met ons papieren kindje, gestoken in een nieuw en naar onze bescheiden meening meer bevalliger en aan de eischen van den tijd voldoend gewaad; of onze lezers daarmede even ingenomen zijn als de uitgevers, wij hebben te veel goed idée van hunne liefde tot vooruitgang om daaraan te twijfelen.

Doch, men zeggen, aan het nieuwe en bevallige gewaad hebben wij niet zeer veel, zoo de inhoud niet gelijken tred met dien vooruitgang houdt; wat hier op te antwoorden? veel beloven mogen en kunnen wij niet, daar het een ieder bekend is, wat moeite en bezwaren het dikwerf inhoud aan eene eens gegeven belofte te voldoen.

Om evenwel blijken te geven dat het 't grootste streven van uitgevers en redactie is, dit blad eene waardige plaats te doen innemen in de rei harer vele zusters in dezen Archipel, nemen zij de vrijheid het publiek hierbij eene, zoo veel mogelijk verbeterde editie aan te bieden.

Het voornemen der redactie bestaat om hiermede steeds voort te gaan, de belangrijkheid te doen toenemen door het plaatsen van hoofdartikelen, het nieuws betreffende Java, de benoemingen en andere officieele besluiten en voor zoo verre dit wenschelijk kan zijn ook van Holland.

De nieuwe titel van het blad: »*Sumatra-Courant*", duidt het reeds aan, dat het een blad is, bij uitsluiting voor dit eiland, eene verbeterde correspondentie in de binnenlanden, uitgebreide opgave van handel- en scheepsberigten zal het streven der redactie zijn.

Al deze voorgenomen verbeteringen kunnen evenwel niet alleen uitgaan van de redactie, zij behoeft daartoe medewerking, die zij dan ook bij deze inroept, en waaraan zij niet twijfelt of die zal haar verleend worden, door alle die daartoe in de gelegenheid zijn en belang stellen in de zedelijke en stoffelijke vooruitgang dezer schoone gewesten, en verzoekt een ieder derhalve haar te schragen door belangrijke mededeelingen, hetzij als eigen opmerkingen, in den vorm van ingezonden stukken, hetzij door het mededeelen van feiten en voorvallen.

Opdat ook dames, die zich toch niet met politicke zaken inlaten, met graagte zullen uitzien naar de aankomst van ons blad, vooral in de binnenlanden, waar gebrek aan lectuur dikwerf in ruimen mate bestaat, is de redactie op het idée gekomen om hare lezers, even als hare verschillende zuster-bladen op Java en elders, een boeijende en interessante lectuur bij wijze van feuilleton aan te bieden, steeds zorg dragende de keus dier stukken niets te wenschen zal overlaten.

En hiermede nemen wij afscheid van onze lezers, ons blad nogmaals aan de belangstelling en medewerking van het publiek aanbevelende.

Padang, 14 Junij 1862.

v. ZADELHOFF & FABRITIUS.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van eene DOCHTER, *B. Hageman*, geb. *Hanoke*.

PADANG, 10 Junij 1862. [73]

Voorspoedig bevallen van een ZOON, *C. Rhemrev* geboren *Muckeler*.

RHEMREV.

PADANG, 11 Junij 1862. (60)

OFFICIEELE BEKENDMAKINGEN.

(*Voor het land.*)

UITBESTEDING.

Ten verzoeke van den Kapitein Luitenant ter Zee, Stations Kommandant ter *Sumatra's Westkust*, heeft de ondergeteekende de eer aan belanghebbenden bekend te maken, dat op *Vrijdag* den 18den *Julij* aanstaande, des morgens ten 9 uur, en overeenkomstig het Reglement op het houden van Uitbestedingen, (Staatsblad 1829, No. 67) door dien Hoofd officier op het Residentie-kantoor te *Padang*, publieke Uitbesteding zal worden gehouden voor de levering van verschillende benoodigdheden voor Z. M. Schepen en Vaartuigen van Oorlog en der Gouvernements Marine, (Kruisbooten) in station te *Padang*, of aldaar tijdelijk aanwezig; zullende die Uitbesteding worden gehouden tweeledig, namelijk: voor *een Jaar* en voor *drie Jaren*.

De benoodigde hoeveelheden voor *een Jaar* worden geraamd te zullen bedragen;

19000	Ned.	pd.	versch Brood. [1]
15000	»	»	hard Brood. [1]
300	»	»	witte Beschuit. [1]
85000	»	»	Rijst.
9600	»	kan.	Genever.
14000	»	pd.	Rundvleesch.
5000	»	»	Varkensvleesch.
5000	»	»	Tarwemeel. Voor Podding.
50000	Rantsoen.		Soepgroenten.
6000	»		Kool.
7700	Ned.	pd.	Aardappelen.
6000	»	»	Patatters.
1500	»	»	gedroogde Uijen.
40	»	kan.	roode Wijn.
13	»	»	Rhijnwijn.
13	»	»	Madera Wijn.
13	»	»	Portwijn.
1200	»	pd.	Zout.
200	»	»	Peper.
600	»	kan.	Inlandsche Azijn.
180	»	pd.	Spaansche Peper. Lombok.
56	Stuks		volwassen Hoenders.
4000	Ned.	pd.	Koffij.
6000	»	»	Suiker.
530	»	»	Thee.
7000	»	»	gedroogde Visch.
700	»	kan.	versche Klapperolie. [2]
2500	»	»	lamp Klapperolie. [3]
800	»	»	gezuiverde Klapperolie. [4]
50	»	pd.	Compositie-kaarsen. [5]
20	»	»	Waskaarsen. [6]
20	»	»	dito dito. [7]
70	»	»	witte Zeep.
1000	»	»	gezuiverd Rundervet.
400	Bossen		Rotting.
20	Dozijn		fijne Bezems. Sapoe lidie.
12	Ned.	pd.	Lampkatoen.
20	Dozijn		Lampenkousen.
5	Ned.	pd.	Sago.
2	»	»	Vermicellie.
40	»	»	gedroogde Pruimen.
40	»	»	» Rozijnen.
40	»	»	» zure Appelen.
5	»	»	» Peren.
10	Blikken		ingelegde Porselein.
5	»		» Zuring.
15	Ned.	kan.	Bouillon gelei.
10	»	pd.	ingelegd gebraden Rundvleesch.
5	»	kan.	Aalbessensap.
40	»	pd.	Siroop.

[1] Met de levering van het benoodigde meel door den aannemer.
[2] Voor de Inlandsche Schepelingen.
[3] Tot Scheepsverlichting.
[4] Voor de Stoomvaart.
[5] Geneeskundige dienst.
[6] Seinlantaarns.
[7] Gebruik in de kruidkamer.

De voorwaarden liggen ter lezing op het Residentie-bureau *te Padang*, iederen dag, zon en feestdagen uitgezonderd, van 's morgens 8 tot 's middags 3 uur, terwijl alle noodige inlichtingen mede kunnen worden verkregen bij den officier van administratie, aan boord van Z. M. Korvet Pallas ter reede liggende.

Nog wordt aan gadinghebbenden bekend gemaakt, dat bij de onderhavige Uitbesteding de definitieve aannemer aan den minsten inschrijver zal moeten uitkeeren een premie ten bedrage van *Een honderd Gulden*, voor ieder jaar waarover de Uitbesteding loopt.

PADANG, den 14 Junij 1862.

De Assistent-Resident en Magistraat,

[72] P. SEVERIJN.

[*Voor het land*]

Belastingschuldigen aan het middel der verponding, worden beleefd verzocht het verschuldigde over het 1ste halfjaar 1862, te komen voldoen ten kantore van den Algemeenen Ontvanger, vóór of uiterlijk op ultimo dezer maand, ten einde zich voor boete te vrijwaren.

PADANG den 12 Junij 1862.

De Assistent resident en magistraat.

[71] P. SEVERIJN.

VENDUTIE

op ZATURDAG 21 JUNIJ 1862,

bij ***H. van Rijckevorsel & Co.,***

van:

Hammen, Saucijs de Boulogne, Amerik. Sausen en Geleijen, Poeder-Chocolaad, Vruchten op Brandewijn, Haut Sauterne, Barsac, Zuren, Alcatieven, Zadels, Klokken, koperen Sloten, Jaconets, Zakdoeken, Tafel- en Servetgoed, witte Cambrics, Behangselpapier enz. enz. (59)

DRIE WEKEN AAN HET NIEUWE DIEP,

door *S. F. Groen.*

Wat waren zij vervelend! Wat waren zij keeluithangend vervelend! die eenentwintig dagen, die ik daar in Februarij heb liggen wachten op — op een klein windje »met permissie" — zou men er in sommige streken van Holland misschien bijvoegen.

Heeft men eens ergens vaarwel gezegd, dan hoort men er niet meer; terstond weg te gaan is dan het allerbeste. Komt men terug waar men voor goed al afscheid heeft genomen, men staart u aan als een spooksel, dat, hoe dierbaar u de persoon vroeger ook ware, beter deed met te blijven waar het was. Men heeft wel eens gezegd, dat, bijaldien een zeer algemeen bemind persoon eens eene maand na zijn overlijden in dezelfde hoedanigheid kon terugkeeren, en *jure postliminii* in zijne oude regten treden wilde, hij zich bitter te leur gesteld zou vinden.

Maar deze bedenking, gevoegd zelfs bij de omstandigheid, dat ik mij volstrekt niet tot de algemeen beminde personen kon rekenen, zou mij niet weerhouden hebben, om Utrecht en Leyden nog eens even te zijn gaan bezoeken, als ik zoo doende geen gevaar had geloopen om mijne passage te verliezen; want de kapitein was verpligt zoo spoedig mogelijk van de eerste de beste gelegenheid partij te trekken, om in het ruime sop te komen.

Het ongeval van zekeren Duitschen natuuronderzoeker kwam mij ook voor den geest. Door ons gouvernement naar de kust van Guinea gezonden en uitgerust, ging hij ook eens uit verveling aan den Helder jagt maken op rotganzen; maar toen hij terug kwam vond hij alleen het nest, de vogel [zijn schip] was gevlogen met al zijne »*habseligkeiten*". Deze teleurstelling greep den man geweldig aan: eene kollekte stelde hem wel is waar in staat om eenige maanden later de reis toch te ondernemen, maar hij verviel tot kwijning en stierf kort na zijne aankomst.

Leyden, Utrecht, rotganzen, niets kon mij bekooren, ik lag er dus als een hond aan de ketting. Aan verstrooijingen en uitspanningen, viel behalve het koffijhuis loopen niet te denken; hier en daar met fatsoenlijke lieden en gezelschappen in aanraking te komen, ging ook niet, want ik ben van geen kennismakenden aard, en ons vertrek was kort op handen. Bepaald te gaan werken in eene akelige, onverwarmde pijpenla van eene kamer in een naar logement, terwijl mijne boeken en papieren ingepakt waren, ging ook niet, alleen mijn dagboek en brieven hield ik in de koffijzaal bij van mijn logement. Wandelen, waar ik een groot liefhebber van ben, had ik kunnen doen, als het Nieuwe Diep niet zulk een tochtig, winderig, regenachtig nest ware: althans gedurende onze Babylonische gevangenis aldaar regende en waaide het er zoo sterk, dat men er bijna geen hoeden of regenschermen kon gebruiken. Maar dit schijnt daar meer het geval te wezen, daarom hoorde ik die plaats ook eens bestempelen met den bijnaam van »Hollands waterpot" een woord wat wel niet zeer presentabel is in het goede gezelschap waar ik lijden mag dat deze Almanak zal komen, maar toch zoo welverdiend, dat het, hoop ik, genade zal vinden in uw oog.

Maar, omdat ik mij in dien tochthoek alles behalve geamuseerd heb, daarom, hoe zoet het klagen ook schijne, wil ik mij niet verstouten om u lastig te vallen met het relaas daarvan. Integendeel, ik wil u op ééne na de aardigste ontmoeting vertellen, die mij daar is bejegend.

De held van de historie is een dier scheepsdokters, zoo als ik van harte wenschte, dat er wat minder de vaart op Indië onveilig maakten. Bij de meeste menschelijke zaken behelpt men zich, ja acht men zich gelukkig met de gulden middelmaat, in de geneeskunde is dit, geloof ik, niet van toepassing. *Geen* dokter is beter dan een kruk, want dan helpt Moeder Natuur, welke anders tegengewerkt wordt.

Maar zoo dachten de l[illegible] er niet over, die het schip *Amelia Frederika* hadden uitgerust. Ook bestaan er, meen ik, wettelijke bepalingen, die bij een zeker aantal passagiers het »*voeren*" van een scheepsdokter voorschrijven.

(*Wordt vervolgd.*)

VENDUTIE

op Vrijdag den 20 dezer maand,

wegens vertrek, ten huize van den WelEdGestr. heer **BEER**, bij de *Blantong*, van deszelfs nette en goed onderhouden

INBOEDEL,

bestaande uit: Eet-, Speel- en andere Tafels, Banken, Wip-, Luijaard- en andere Stoelen, Spiegels, Schilderijen, Kasten, Ledikanten, Matten, Gordijnen, Keukengereedschappen, enz. enz.

Alsmede van een uitmuntend goed gedresseerd

RIJPAARD.

De Venduhouders,

[63] DIEMONT & Co.

Op de geanonceerde VENDUTIE van *Vrijdag den 20 dezer maand*, ten huize van den WelEd.Gestr. heer **BEER**, *zullen alsnog worden* **VERKOCHT;**

2 st. uitmuntende goede Sawagronden,

gelegen op een klein uur afstand van Padang, grenzende aan den publieken weg naar *Pau*, en aan de Rivier *Aijer Tjoma*, bekend bij de meetbrieven No. 791 en 792.

Nadere informatien, alsmede inzage der eigendom's brieven, zijn te bekomen bij

de Venduhouders,

[69] DIEMONT & Co.

De ondergeteekenden belasten zich met het houden van

VENDUTIEN,

waartoe zij zich bij deze in de gunst van het Padangsche publiek aanbevelen.

Padang, 7 Junij 1862.

[50] v. ZADELHOFF & FABRITIUS.

Javasche Zee- en Brand-Assurantie Maatschappij.

De ondergeteekenden benoemd zijnde tot Agenten van gemelde Maatschappij, deelen bij deze mede, dat zij bereid zijn verzekeringen te sluiten, onder dezelfde voorwaarden als op *Java* zijn aangenomen.

Padang, 5 Junij 1862.

[47] PURVIS & Co.

Door aankoop EIGENAAR geworden zijnde van het *fraaije en ruime* **ERF en TWEE HUIZEN,** gelegen in de *Blantong*, toebehoord hebbende en thans bewoond door Dominé *Hanegraaf*, biedt dezelve **TE HUUR** aan tegen 1°. Julij e. k.

Padang, 6 Junij 1862.

[51] TJO HAMING.

MILITAIR LIEFHEBBERIJ-TOONEEL

13de Voorstelling.

Woensdag den 18 Junij 1862.

JOCRISSE

IN

EENEN NIEUWEN DIENST.

Bijspel in twee Bedrijven.

Ik mensch dat u de Duivel haal!

Comique Scène uit de Vaudeville

DOCTER en KAPPER.

ADRIAAN BROUWER

EN

JOOST GRAASBEEK,

OF

de vrolijke Nederl. Kunstschilders.

Blijspel met zang in een Bedrijf.

Het orchest zal door het Muzijkkorps van het 17de Bataillon bezet zijn, onder de leiding van den sergt. WICHERIDES.

Prijzen der plaatsen:

1ste Rang f 2. 2de Rang f 1. 3de Rang f 0.50.

Kinderen betalen op alle en Militairen beneden de rang van Officier, op de 2de en 3de rang de helft der vastgestelde prijzen.

Op den dag der Voorstelling zijn *Toegangkaartjes* bij den sergt. Kantinehouder verkrijgbaar.

Aanvang des avonds ten 8 uur precies:

(**67**)

De ondergeteekende herinnerd langs dezen weg voor de **laatste maal** zijne Debiteuren hun debet **vóór of uiterlijk** op den laatsten dezer maand aan te zuiveren, ten einde zich voor vervolging te vrijwaren.

Padang, den 13 Junij 1862.

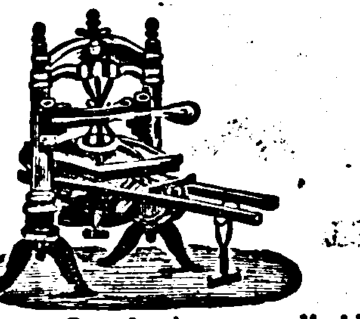
[70] J. C. GIESKER, *en liq.*

Per „Samuel" kapt. Oort,

ontvingen de ondergeteekenden:

LINNEN- en HANGKASTEN.
WASCHTAFELS.
BETTAFELS.
STOELEN, en
BANKEN, allen uit de fabrick van **Mander**.

[66] DIEMONT & Co.

BOEK-, COURANT- EN HANDELSDRUKKERIJ

van

van Zadelhoff & Fabritius,

te PADANG.

Steeds in gereedheid **gedrukten** voor hh. *Kooplieden*, *Ambtenaren* en *Officieren*.

Op bestelling wordt alles in den kortst mogelijken tijd gereed gemaakt.

De prijzen zijn gelijk aan die welke te **BATAVIA** worden berekend.

[62] *Prijs Couranten van Drukwerk, worden op aanvrage toegezonden.*

IN COMMISSIE ONTVANGEN:

een kleine doch **prachtige** factuur

GORDIJN GALLERIJEN en ARMEN,

(68) bij DIEMONT & Co.

Ontvangen:

Eene groote collectie ***keurige***

PRENTENBOEKJES,
ZAK-INKTKOKERS,
WITTE OUWELS en
STALEN PENNEN, in onderscheiden soorten en prijzen,

[64] bij v. ZADELHOFF & FABRITIUS.

PORTLAND CEMENT.
KRIJT in stukken.
Gemalen KRIJT.
LIJNOLIE.
VERW in vaatjes en blikken.
MEUBEL- en COPAL-VERNIS.
RIJTUIG LAK.
VERW- en VERNISKWASTEN,

zijn verkrijgbaar bij

(67) DIEMONT & Co.

Zondag 15 Junij 1862,

GODSDIENSTOEFENING

in de

Nederduitsche taal,

des morgens ten 9 uur.

NEDERLANDSCH INDIE.

Padang den 14 Junij 1862.

Heden had alhier de uitbesteding plaats van den overvoer van personen, gouvernements goederen en gelden, van en naar de reede van Padang, alsmede den over voer van de reede van het voor 's lands rekening aangebragt wordend zout, en zulks gedurende de jaren 1863—65, die werd aangenomen door den heer W. Townsend, voor eene som van *f* 5.— per koijang.

— De Chinees Oei Aking, nam de levering aan van de olie voor de straatverlichting, @ *f* —,57 ℔ Bat. kan.

— De alhier Donderdag, 12 dezer, gehoudene uitbesteding van den afvoer der koffij naar de hoofdplaats Padang, liep af als volgt:

1°. van *Padang Pandjang* naar *Padang* @ *f* 1.29 p. pic. C. Krijgsman.
2°. » *Tanahdatar* naar *Padang Pandjang*, @ *f* 1.39. Li Saaij.
3°. » *XX* en *XIII Kotta's* en *Batoe Beragong* naar *Padang Pandjang*, @ *f* 1.59. Li Saaij.
4°. » *Oud Agam* en *Lima Poeloe* naar *Padang Pandjang*, @ *f* 1.29. Li Saaij.
5°. » *VIII Kotta's* en *VII Loerah* via *Manindjo* naar *Padang*, @ *f* 1.74. Li Saaij.
6°. » *Ankola* en *Sie Pirok* via *Djaga-Djaga* naar *Padang*, @ *f* 4.40. Li Thong.

— De straatverlichting is thans geheel voltooid en ondervind ieder burger daarvan het groote gemak; het is te wenschen dat het publiek daarvan dan ook bewijzen moge geven, door ruime deelneming in de maandelijksche onkosten, opdat deze nuttige instelling niet door onverschilligheid van hare zijde verloren ga.

— Men is steeds bezig aan het verbeteren van de wegen, en zijn die tegenwoordig bijna algemeen in eene zeer goede staat.

— Men schrijft ons van *Priaman*, dd. 8 dezer:

Eenige dagen geleden is er op de grenzen der *XVII Kotta's*, een inlander vermoord aan den weg gevonden; diefstallen zijn aan de orde van den dag, en hoort men hier van niets anders spreken dan van pogingen tot inbraak.

Te *Soengeij Lima*, *XII Kotta's*, werd bij den Toeankoe, door middel van inbraak een waarde van *f* 600 aan goederen en geld gestolen, terwijl er bijna elke nacht grootere of kleinere diefstallen plaats grijpen.

Het ware te wenschen dat de inlandsche politie eens goed werd wakker geschud, opdat er paal en perk gesteld zoude kunnen worden aan dergelijke roove rijen en diefstallen.

Bij Koninklijk besluit van den 19den Januarij 1862, n°. 22, is de met verlof in *Nederland* aanwezige ambtenaar *A. G. C. Visscher van Gaasbeek*, laatstelijk adsistent-resident van *Bandong* (residentie *Preanger Regentschappen*), op zijn verzoek, gerekend van en met 1 Februarij 1862, eervol uit 's lands dienst ontslagen, onder toekenning van pensioen.

Bij beschikking van Zijne Exelentie den minister van Kolonien van 17 Maart 1862, La. Ape., n°. 20, is aan den Oost-Indischen ambtenaar, met verlof in *Nederland*, *H. J. C. Hoogeveen*, laatstelijk inspecteur van financien in *Nederlandsch-Indie*, nogmaals verleend eene verlofsverlenging voor den tijd van *drie* maanden, almede buiten bezwaar van den lande.

Bij beschikking van Zijne Exellentie den minister van Kolonien van 22 Maart 1862, La. Ape., n°. 6, is aan den Oost-Indischen ambtenaar, met verlof in *Nederland*, *L. J. de Waal*, laatstelijk eersten gouvernements-secretaris, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van *zes* maanden.

Civiel Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar *Nederland*, wegens ziekte, aan den ambtenaar op wachtgeld *W. L. H. Broex*, laatstelijk resident van *Timor*.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, als lid van het collegie van curatoren van het gymnasium *Willem III*, mr. *W. Rappard*, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

BENOEMD:

Tot predikant bij de protestantsche gemeente te *Amboina*, de predikant bij de protestantsche gemeente te *Sumanap*, *J. M. Verff*.

Tot predikant bij de protestantsche gemeente te *Sumanap*, de predikant der protestantsche gemeente te *Poerworedjo*, *B. Braams*.

Tot reisend predikant voor de gemeenten *Bieuw*, *Banka* en *Palembang*, de benoemde predikant voor de dienst in *Nederlandsch-Indie*, *A. H. C. van Leeuwen*, onlangs uit *Nederland* alhier aangekomen.

GESTELD:

Ter beschikking van den algemeenen secretaris, mr. *W. Stortenbeker jr.*, ambtenaar der eerste klasse, *J. de Blaauw*, ambtenaar der tweede klasse, *F. L. Elias*, ambtenaar der tweede klasse en mr. *W. K. van Dedem*, ambtenaar der eerste klasse.

INGETROKKEN:

Op zijn verzoek, de benoeming van mr. *F. H. E. Schusler*, tot advokaat en procureur bij het hoog-geregtshof van *Nederlandsch-Indie*.

Wegens vertrek, de aan den particulieren apotheker *E. Scheider* uitgereikte acte van toelating tot de uitoefening van de artsenijmengkundige praktijk te *Soerakarta*.

MAGTIGING VERLEEND:

Tot de uitreiking aan *C. Coenaes*, van eene acte van toelating tot de uitoefening van de artsenijmengkundige praktijk te *Soerakarta*.

Marine Departement.

BENOEMD:

Tot eersten machinist bij de dienst der gouvernements marine, *J. H. Kuijpers*.

Door de hierender genoemde autoriteiten zijn de volgende beschikkingen genomen:

Door den Schout-bij-Nacht, kommandant van Z. M. zeemagt in Oost-Indie en inspecteur der Marine, gedurende de maand Maart 1862.

BENOEMD:

Tot vice-kommandeur bij het marine-etablissement te *Soerabaija*, *J. H. Goede Johan*.

Tot vast werkman bij de fabriek voor de marine en het stoomwezen te *Soerabaija*, de leerling machinist bij die instelling *F. J. Derks*.

Door den chef der gouvernements Marine, gedurende de maand April 1862.

BENOEMD:

Tot tweeden stuurman *P. Sonneveld*.

Tot derden stuurman of leerling *H. van Santen Loon*.

PALEMBANG. — [Maart]. Gedurende de maand Maart jl. was de handel op de hoofdplaats minder levendig dan in de vorige maanden, een gevolg der poeasa.

Uit de binnenlanden werden aangevoerd 6,198 pikol rijst, 5,633 pikol padi, 1,705 pikol katoen, 51 thail goud en 46 pikol getah pertja.

Aan regten werd geheven eene som van *f* 6,480,10.

De sawah's van Lemabang en Lawang Kidoel zijn nagenoeg geheel door de veldmuizen vernield; de overige sawahvelden hadden van dat nadeelig gedierte minder te lijden, terwijl die velden, welke onaangetast zijn gebleven, een ruimen oogst beloofden.

Het gelukte in den loop van de maand Maart jl. aan den civielen gezaghebber van de afdeeling Moesi-Ilir een geschikt terrein te vinden, van Lorok af tot aan Palembang, voor den aanleg van eenen landweg. Genoemd traject werd vroeger steeds over water afgelegd en bedroeg ruim 22 palen; thans zal de landweg slechts 16 palen lang zijn. Het gekozen terrein levert weinig moeijelijkheden op; slechts een moeras digt bij de doeson Parit moet worden gedempt of omgetrokken. Van den civielen gezaghebber ontving men voorts het berigt, dat met open kappen voorloopig tot eene breedte van 3 el is begonnen en gevorderd tot aan de doesoen Troesan Badak. Reeds jaren lang heeft men getracht dien weg te vinden, waardoor eindelijk de communicatie over land, van de hoofdplaats dezer residentie via Lahat, Tebing Tinggi, Kepahiang [in de Redjang] tot aan Benkoelen zal zijn daargesteld. De bevolking dezer afdeeling was overigens druk bezig met het snijden harer padi, waarvan de oogst echter ongunstig is. De waterstand in de hoofdrivieren en verschillende takken was aldaar zeer hoog, zoodat men voor overstrooming vreesde.

De kontroleur der Komering-Ilir maakte gedurende de maand Maart jl. eene inspectie reis naar de Blitang. Gedurende die reis merkte hij op, dat de gronden, gelegen rondom de groote meren van die afdeeling, zeer moerassig waren, zoodat weinig kans bestaat, om die gronden voor de rijst- of klapperteelt te benuttigen. De bevolking heeft echter veel winst van de in die meren aanwezige visch, welke door middel van fuiken wordt gevangen.

In genoemde streken worden zeer veel boschproducten ingezameld, vooral rottingsoorten, damar, gom en uitmuntend timmerhout, hetgeen in groote hoeveelheden daar aanwezig is, als: kajoe rengas, medang batoe en boengkil, petaling en tembesoe. De kontroleur bezocht vervolgens nog eene menigte kleine rivieren en vond onder anderen aan den oever van het riviertje Lobo metahoen het graf van zekeren Depati Djeran Katan, in leven een zeer voornaam hoofd in de marga Kajoe Agong; het was met pannen gedekt en bijzonder goed onderhouden. Rondom het graf had men eenige vruchtboomen geplant en werd ook een verlaten pepertuin aangetroffen; men vond langs eenige kleine rivieren verscheidene vrij goede pepertuinen. Ook werden hier en daar goede en ook beplante ladangvelden aangetroffen, welke er over het algemeen zeer goed uitzagen.

Eindelijk bereikte de kontroleur de Moeara Blitang en ondervond, dat die rivier vol kronkelingen en een zeer slecht vaarwater was.

De Blitang levert alle mogelijke boschproducten op, waaronder zekere harssoort, Tjengal genaamd, uitmunt. Aan de oevers van verscheidene meren, lebaks genaamd, trof men sporen van doessoens aan, die de bevolking hebben verlaten, omdat zij däär zeer veel overlast van tijgers hadden.

De padi stond in dit district zeer goed; zelfs waren eenige velden in den besten toestand, die eenen rijken oogst beloofden.

Aan de Djambische grenzen en in de afdeling Rawas was alles rustig.

Ook ontving men goede berigten van den politieken agent te Djambi; de verstandhouding tusschen den sultan en dezen agent bleef steeds naar wensch.

De pangeran Pendita Ratoe, passirag van het grens-district Makakau kwam te Moeara Doea en gaf goede berigten nopens den stand van zaken in zijn landschap.

BIJVOEGSEL,
behoorende bij de Sumatra-Courant
Nieuws-en Advertentie blad.
van Zat. 14 Junij 1862, No. 24.

De politieke agent ontving een bezoek van zekeren radhen Mohamad Asik, neef van den vervallen verklaarden sulthan Taha, welke zich te Djambi in het huwelijk wenschte te begeven.

Bij gelegenheid van 'sKonings verjaardag ontving de politieke agent ook een bezoek van de rijksgrooten, die hem daarmede gelukwenschten en zich bijzonder vermaakten met het zien der spelen en vermakelijkheden, die door de bezetting bij die gelegenheid werden gegeven; een groot gedeete der inlandsche bevolking van Djambi was daarbij mede tegenwoordig.

Aan zekeren Arabier Said Bachene genaamd, die zich hiertoe genegen toonde, heeft de politieke agent opgedragen om eene praauw met steenkolen uit het binnenland te halen. Die beddingen moeten ongeveer 12 dagreizen van Djambie zijn gelegen bij de doessoen Tanapalan; voorts zou die Arabier, zoo mogelijk alle inlichtingen omtrent ligging en diepte der beddingen medebrengen.

Te Moeara Kompeh viel niets belangrijks voor; gedurende de maand Februarij jl. werd aldaar eene som van *f* 1281,81 aan regten geheven.

[Jav. Cour.]

Berigten van gemengden aard.

De *Punch* karakteriseerd de houding tegenover den Paus op geestige wijze in een zijner laatste afleveringen Keizer Napoleon staat daar als medium aan eene tafel, waaraan Zijne Heiligheid, in den vorm eener oude dame, voorts Victor Emmanuel, de Italiaansche maagd, Frans Joseph en de ultramontaansche partij, vertegenwoordigd in frère Basile, gezeten zijn. »Ik kan die »*elderly partij*," zegt het medium wijzende op de oude dame in haar leunstoel met de tiaren, ik kan die *elderlij partij* verzetten waarheen ik wil." — »Ik wenschte dat hij 't maar deed," zegt de Italiaansche maagd tot Victor Emmanuel, en ze is de tolk van gansch Italie — de clerikalen uitgezonderd.

Americaansche Couranten.

Het schijnt, dat de eerste Americaansche Courant werd uit gegeven in Noord America in 1704, en de tweede in 1720. Bij het begin der omwenteling in 1773 werden slechts 53 Nieuwsbladen uitgegeven in de Vereenigde Staten. In 1810 reeds 339. In 1840. 1631. In 1850, 2526. En nu omtrent 4000. In 1860 was het getal exemplaren der nieuwsbladen, die in de Vereenigde Staten in omloop waren, gestegen tot bijna 427 millioen.

— Ik heb Mezières gelezen: »Een geneesmiddel tegen de armoede!" Alles is mij uitmuntend bevallen, maar waarom aan het eind de aanprijzing der spaarzaamheid geëindigd met de aanhaling van dien vervelenden en eeuwig terugkeerenden Benjamin Franklin? Zijn de gevolgen der spaarzaamheid dan zoo moeijelijk zigtbaar, dat men als haar uithangbord slechts één persoon kan vinden, in wiens levensgeschiedenis, even als in alles; wat men geschiedenis noemt, zeker wel drie vierde gelogen is?

— Den 6den April is de Engelsche stoomboot Himalaya ter reede van Marseille aangekomen. Aan boord van dat schip bevond zich het Japansche gezantschap. De markies de Trevise en de heer Gaillard de Ferry hebben namens den keizer de hooge gasten verwelkomd en hen met sloepen der keizerlijke marine afgehaald. Toen zij aan wal stapten werden zij met salvo's begroet. Twee bataillons infanterie en een eskadron kavallerie stonden langs den weg geschaard, dien zij volgen zouden. Eene onafzienbare menigte verdrong zich op de kade. De Japannezen droegen hunne nationale kleederdragt, die niet weinig de bewondering der nieuwsgierige volksmassa wekte. Het hoofd van 't gezantschap is een man van omstreeks vijftig jaren, met name Take no Ootchi Shidno Zukeno Kami. Zijn gelaat verraadt den stam waaruit hij is gesproten; zijn hoofd is groot, de hals kort, de neus dik en plat, de oogen klein, zijn huid donker geel, zijne hairen gitzwart. Het geheele gezantschap heeft denzelfden echt Japanschen familietrek. Ofschoon die geheele Westersche omgeving voor die heeren een geheel nieuw schouwspel was, lieten zij evenwel weinig verbazing blijken en begroetten zoowel de talrijke volksmenigte, als de afgevaardigden die hen te gemoet kwamen, op hunne gewone majestueuse manier, terwijl de eerste gezant den generaal Carondelet zijn dank betuigde voor de eer aan het gezantschap bewezen. Hun Japansch kostuum heeft veel overeenkomst met dat, 't welk in China wordt gedragen; zoowel de gezanten als hun gevolg droegen een zijden overkleed, 't welk blijkbaar van een fijn weefsel, maar met sieraden niet overladen was; de tuniek is eveneens Chinesche zijde, hun pantalon van zware hagelwitte mousseline; aan hunne voeten hadden zij sandalen van geel leder. Hun hoofd was met een breedgerandden strochoed bedekt. Aan hun gordel hing een van die rijk versierde wapenen, die in hun vaderland zoo uitnemend schoon worden vervaardigd. Men zegt, dat de gezanten reeds spoedig na hunne aankomst bewijzen van hunne scherpzinnigheid en vlugheid van opvatting hebben gegeven.

In drie open rijtuigen zijn zij van de kade naar het hôtel des Colonnes geleid. Een escadron huzaren ging hun vooruit en een ander volgde hen. De regen, die op dien oogenblik in stroomen nederviel, heeft de gelegenheid gegeven, om het publik een kijkje te gunnen op hunne groote en prachtige veelkleurige parapluies.

Weinige oogenbliken na hunne komst in het hôtel hebben de gezanten de autoriteiten van Marseille en andere hoogeplaatste personen bij zich ontvangen. Des avonds zag men hen in de opera, waar la Juive werd opgevoerd. Hun gevolg bestaat uit twaalf personen.

Vertrokken Passagiers.

Per het Ned. schip *Zeemeeuw*, gezagv. *H. L. Kaijzer*.

De gegageerden sergeanten T. E. Faber, G. Hoogeveen, J. A. Weber, H. Naunez en de flankeurs W. P. Koek, J. B. Singram en J. Drieborg; de gepasporteerden flankeurs C. Fromon, X. Deffolin en de hoornblazer C. J. Salmain, naar Amsterdam.

Per Ned. Ind. schoener *Christiana*.

De hh. Hartzfeld, Deeleman en Verhaagh, naar Sibogha.

HANDELSBERIGTEN.

AAN- en UITVOER te Padang van den 7 tot en met den 14 Junij 1862.

Aanvoer.

Van Batavia, per Ned. Ind. bark *Samuel*, gezagv. *E Oort.*

4 kisten prints, 2 vaten ijzerwerk, 2800 pees goeniezakken, 130 corg. batik doeken, 15000 pees stroozakken, *Purvis & Co.* 2 kisten saucijssen, 15 kisten zuur en sauces, 10 kisten geleijen, 1 kist chocolaad, 5 kisten vruchten op brandie, 50 kistjes wijn, 5 kisten zuur, 18 corg. bl. sarongs, 100 pees bl. salempoeris, 100 corg. Boeg. sarongs, 6 alcatieven, 20 zadels n°. 2, 50 dozijn patjols, *H. van Rijckevorsel & Co.* 1 piano, *Dummler & Co.* 2 vaten pale ale, *order.* 30 kisten wijn, *order.* 25 pic. dadels, *Moehamad.* 125 corg. sarongs, 36 pic. suiker, *Paine, Stricker & Co.* 10 kasten, 6 tafeltjes, 4 rottingbanken, 5 waschtafeltjes, 6 doz. stoelen, 4 voetenbankjes, *Diemont.* 2100 pees goeniezakken, 120 gros comp. lepels, 10 kisten koffers, 22 vaten glaswerk, 2 kisten ijzerwerk, 4 vaten koperdraad, 32 kisten glaswerk, 3 kisten speelkaarten, 50 blikk. verw, 6 vaatjes patjols, 1 vat zalm, 600 ps. gedr. katoen, 750 ps. wit katoen, 3 kisten zeep, 22 kisten kramerijen, 5 kisten lucifers, 5 kisten staal, 1 kist gouddraad, 50 manden zelterswater, 400 doz. tinneriffe wijn, 36 vaatjes en 110 kistjes crepekruid, 20 kisten kat. goederen, 100 vaatjes staal, 15 kisjes cognac, 15 kistjes wijn, *P. van Overzee & Co.* 5 vaten krijt, 10 vaten Portld. cement, 6 kisten lucifers, 4 vaten tonwwerk, 10 kisten stopflesschen, 2 kisten gordijn galerij, 4 kisten glazen fleschen, 2 kisten tabakdoozen, *order.*

Van Poelo Pisang via Baros, per wank. kimbauwan *Lim Leang.*

2000 stuks pap. paijongs, 100 st. rood katoen, 1 kist zijde garen, 5 kistjes valsch gouddraad, 6 kistjes misoa, 1000 st. aarde borden, 100 st. kwalies, 30 pic. gom-elastiek, 1000 st. sp. matten, *Lim Poët.* Diverse matrozen goederen.

SCHEEPSBERIGTEN.

AANGEKOMEN Schepen te *Padang.*

Datum.	Vlag.	Soort	Nam. d. Schepen.	Gezagv.	Van	Datum.	Agenten.
Junij 5	N. I.	"	Samuel	E. Oort	Bat.	Mei 29	*Gezagvoerder.*

VERTROKKEN Schepen van *Padang.*

Datum.	Vlag	Soort.	Nam. d. Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Junij 10	Ned.	bark	Zeemeeuw	H. L. Kaijser	Amsterdam.
" 13	Z. M.	korvet	Pallas	kap. luit. t/z. J. v. Gogh	Kruistogt.

TER REEDE LIGGENDE Schepen te *Padang.*

Vlag.	Soort.	Nam. d. Schep.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Ned.	bark	Pertinax	W. E. Hageman	In lossing	*Rijckevorsel & Co.*
N. I.	"	Samuel	E. Oort	om de Noord	*Gezagvoerder.*
Am.	schip	Borneo	Basset	Amerika	*Paine, Stricker & Co.*

Gedrukt bij VAN ZADELHOFF & FABRITIUS.